

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Marine Kosović Marković, predsjednice Vijeća, Lidije Vukičević i mr. sc. Inge Vezmar članica vijeća, te sudske savjetnice Branke Cvitanović, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja M. B. iz S., kojeg zastupa odvjetnik N. I., iz Odvjetničkog društva I. i p. j.t.d., S., protiv rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., klasa: UP/II-008-07/18-01/698, urbroj: 401-01/05-18-2 od 11. listopada 2018., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 1. veljače 2019.

p r e s u d i o j e

I. Poništava se rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/18-01/698, urbroj: 401-01/05-18-2 od 11. listopada 2018.

II. Poništava se rješenje Sigurnosno-obavještajne agencije, klasa: 806-20/18-01/3, urbroj: 539-017011/1586-18-4 od 21. kolovoza 2018.

III. Prigovor se odbacuje.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Sigurnosno-obavještajne agencije, klasa: 806-20/18-01/3, urbroj: 539-017011/1586-18-4 od 21. kolovoza 2018., kojim je odbijen prigovor tužitelja podnesen protiv obavijesti Sigurno-obavještajne agencije, klasa: 806-20/18-01/3, urbroj: 539-016020/1593-18-2 od 23. srpnja 2018.

Tužitelj u tužbi navodi da je osporeno rješenje nerazumljivo jer nije razvidno temeljem koje pravne osnove nema pravo na pristup informacijama primjenom odredbi ZSOS-a, da mora dokazati poseban pravni temelj zbog kojeg bi mu bio dopušten pristup informacijama te da Povjerenik nije nadležan za davanje traženih informacija. Upućuje na odredbu članka 40. Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu u kojoj je navedeno da na zahtjev građana Sigurnosno-obavještajna agencija u roku od 15 dana pisanim putem istog obavještava jesu li prema korisniku/građaninu poduzimane mjere tajnog prikupljanja podataka te vode li se evidencije o njegovim osobnim podacima te na njegov zahtjev stavit mu na uvid dokumente o prikupljenim podacima. No kako bi se zaobišla primjena navedene odredbe Zakona Povjerenik za informiranje dodatno navodi potrebitost posebnog pravnog temelja za traženje predmetne informacije. Smatra da neosnovano Povjerenik za informiranje ne želi promijeniti ovu odredbu te da je ovakvim rješenjem povrijeđen zakon na njegovu štetu. Navodi da u ovoj situaciji ne dolazi u obzir primjena odredbe članka 15. stavka 2. Zakona o pravu na pristup informacijama kojom je regulirano kako državna tijela koja raspolažu klasificiranim podacima nisu dužna davati obavijest odnosno informacije o tim

klasificiranim podacima. Naime, klasificirani podaci koji su izuzeti iz prava na pristup informacijama odnose se na informacije koje predstavljaju klasificirane informacije čiji su vlasnici međunarodne organizacije ili druge države te klasificirane informacije tijela javne vlasti koje nastaju ili se razmjenjuju u okviru suradnje s međunarodnim organizacijama ili drugim državama. Međutim, klasificirani podaci o tužitelju ne mogu predstavljati i ne predstavljaju one podatke čije bi neovlašteno otkrivanje nanijelo nepopravljivu štetu nacionalnoj sigurnosti i vitalnim interesima Republike Hrvatske kako je to definirano u članku 6. Zakona o tajnosti podataka. Predlaže poništiti osporenu odluku.

Tuženik u odgovoru na tužbu upućuje na odredbu članka 1. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama kojom je propisano da se odredbe ovog Zakona ne primjenjuju na informacije za koje postoji obveza čuvanja tajnosti, sukladno zakonu koji uređuje sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske. Tuženik je ukazao kako odredbe Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske predstavljaju poseban pravni temelj traženja informacije koji je neovisan od Zakona o pravu na pristup informacijama. Navodi da Povjerenik za informiranje ne može uopće razmatrati postupanje SOE unutar članka 40. tog Zakona. Zakon o pravu na pristup informacijama potencira omogućavanje informacija čije je dobivanje u javnom interesu i koje bi svaki podnositelj zahtjeva mogao dobiti neovisno o svom privatnom interesu i neovisno o tome postoji li neki drugi pravni temelj za dobivanje takvih informacija. Predlaže tužbeni zahtjev odbiti.

U skladu s odredbom članka 6. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17., dalje: ZUS), sud je tužitelju dostavio odgovor na tužbu tuženika.

Osporenim rješenjem odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja o prigovoru Sigurnosno-obavještajne agencije, klasa: 806-20/18-01/3, urbroj: 539-017011/1586-18-4 od 21. kolovoza 2018. Naprijed navedenim rješenjem tijela prvog stupnja odbijen je, kao neosnovan, prigovor tužitelja podnesen protiv obavijesti Sigurnosno-obavještajne agencije, klasa: 806-20/18-01/3, urbroj: 539-016020/1593-18-2 od 23. srpnja 2018., kojom se tužitelja izvještava da se odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama ne primjenjuju na informacije koje je tužitelj tražio.

Odredbom članka 1. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 25/13. i 85/15., dalje: ZPPI), propisano je da se odredbe ovog Zakona ne primjenjuju na informacije za koje postoji obveza čuvanja tajnosti, sukladno zakonu koji uređuje sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske. Prema odredbi članka 23. stavak 1. točka 5. ZPPI-a tijelo javne vlasti ne donosi rješenje o zahtjevu kad obavještava korisnika da za informaciju postoji obveza zaštite odnosno čuvanje njezine tajnosti, sukladno članku 1. stavku 4. i 5. ovog Zakona.

Tijelo prvog stupnja je pozivom na odredbu članka 122. stavka 3. u svezi s odredbom članka 156. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09., dalje: ZUP) povodom prigovora tužitelja donijelo rješenje kojim taj prigovor odbija, a imajući u vidu naprijed navedene odredbe ZPPI-a.

Osnovano je tijelo prvog stupnja obavijestilo tužitelja, imajući u vidu naprijed navedenu odredbu članka 23. stavka 1. točke 5. ZPPI-a, a u svezi s odredbom članka 1. stavka 4. istog Zakona, da se odredbe tog Zakona ne primjenjuju na podatke koje je tužitelj u svom zahtjevu tražio, ali se u primjeni naprijed navedenog Zakona ne radi o obavijesti kakvu ima u vidu odredba članka 156. ZUP-a.

Naime, prema odredbi članka 156. ZUP-a osoba koja smatra da joj je drugim postupanjem javnopravnog tijela iz područja upravnog prava, o kojem se ne donosi rješenje, povrijeđeno pravo, obveza ili pravni interes, može izjaviti prigovor sve dok takvo postupanje

traje ili traju njegove posljedice. Prema članku 122. stavka 3. naprijed navedenog Zakona o prigovoru odlučuje čelnik tijela rješenjem u roku od osam dana od dana izjavlivanja prigovora.

U konkretnom slučaju, u primjeni ZPPI-a, prigovor nije uopće dopušten kao pravni lijek jer obavještanje korisnika u smislu odredbe članka 23. stavka 1. ZPPI-a nema značenje postupanja javnopravnog tijela (članak 156. ZUP-a), nego se radi o specifičnom načinu rješavanja zahtjeva.

Međutim, imajući u vidu upravo odredbu članka 1. stavka 4. ZPPI-a koja izričito propisuje da se odredbe tog Zakona ne primjenjuju na informacije za koje postoji obveza čuvanja tajnosti, sukladno zakonu koji uređuje sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske to znači da ostaje obveza prvostupanjskog tijela da postupi po odredbi članka 40. Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 79/06., 105/06.). Ovo neovisno od toga što je tužitelj podnio zahtjev u smislu odredbi ZPPI-a, budući da iz sadržaja tog zahtjeva proizlazi da tužitelj traži postupanje kakvo ima u vidu odredba članka 40. stavka 1. naprijed citiranog Zakona. Naime, tom odredbom je propisano da su sigurnosno-obavještajne agencije dužne na zahtjev građanina u roku od 15 dana pisanim putem obavijestiti ga jesu li prema njemu poduzimane mjere tajnog prikupljanja podataka te vode li se evidencije o njegovim osobnim podacima ili, na njegov zahtjev, dostaviti mu na uvid dokumente o prikupljenim podacima. Prema stavku 3. citiranog članka Zakona, sigurnosno-obavještajne agencije nisu dužne postupiti prema odredbama stavka 1. ovog članka: ako bi obavijest dovela u opasnost izvršenje zadaća agencije, ako bi obavijest mogla dovesti do ugrožavanja sigurnosti druge osobe, ako bi obavijest mogla dovesti do štetnih posljedica za nacionalnu sigurnost ili nacionalni interes Republike Hrvatske.

Dakle, budući da tužitelj traži podatke koji se odnose na njega osobno ovdje treba primijeniti naprijed navedenu odredbu članka 40. Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske te ovisno o postupanju sigurnosno-obavještajne agencije, daljnja pravna zaštita se može ostvariti po odredbi članka 156. ZUP-a ili po odredbi članka 22. stavka 1. točke 3. ZUS-a, ali pred za to nadležnim upravnim sudom.

Slijedom navedenog, valjalo je na temelju odredbe članka 58. stavka 1. ZUS-a, odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu 1. veljače 2019.

Predsjednica vijeća
Marina Kosović Marković, v.r.